

A tagállamok támogatnák, hogy egymás körmére nézhessenek

Az Európai Tanács elnöke tegnap (június 7.) bejelentette, a tagállamok többsége „szigorú elköteleződéséről” tesz tanúbizonyságot a költségvetési politikák összehangolása terén. Herman Van Rompuy szavai alapján a nemzetközi sajtó is arra a következtetésre jutott: létrejöhet az EU-ban egy szigorúbb költségvetési koordináció.

„Európai szemeszter”, melyben a tagállamok még nemzeti jóváhagyás előtt ismertetik egymással költségvetési tervüket; nagyobb figyelem az államadósságnak; korábbi szankciók a költségvetési hiány kordában tartására; nagyobb függetlenség a nemzeti statisztikai hivataloknak – ezek azok a javaslatok, melyeket a Tanács elnöke szerint a tagállamok hajlandók meglépni annak érdekében, hogy elkerülhetőek legyen a jövőben egy a göröghöz hasonló válságok.

Az Unió gazdasági irányítással foglalkozó munkacsoportja tegnapi (2010. június 7.) ülése után Herman Van Rompuy elmondta: a tagállamok körében széles támogatást élveznek az Európai Bizottság javaslatai, mely nagyobb gazdasági fegyelmet vár el az országoktól.

A csoport négy intézkedésről egyeztetett. Az első javaslat értelmében a tagállamok felülvizsgálhatják egymás éves költségvetési terveit, mielőtt azt a nemzeti döntéshozás jóváhagyja azokat. Ennek értelmében a tagállamoknak az adott év első felében, még a költségvetés hazai elfogadása előtt ismertetniük kellene a többi tagállammal költségvetési terveiket. Ez az „európai szemeszter” biztosítaná, hogy a tagállamok a tervezéskor az európai dimenziót is figyelembe vegyék.

Ez a rendszer – ha azt az EU vezetői a júniusi csúcstalálkozón elfogadják azt – 2011-ben, a magyar elnökség kezdetével egy időben lépne hatályba, és szorosabb gazdasági felügyeletet jelentene az unión belül. Az elképzelés része egy korai megfigyelő és ellenőrző mechanizmus, amelynek segítségével megelőzhető lenne a görög típusú adósságmennyiség felhalmozása.

A második javaslat lehetővé tenné, hogy az eddigi gyakorlatnál korábban vezessenek be szankciókat valamelyik tagállam ellen, ha az nem tartja be a költségvetési hiány tartására vonatkozó uniós szabályokat. Amennyiben valamely tagállam nem veszi figyelembe a Bizottság figyelmeztetését, vagy a költségvetési hiány szintje túl gyorsan emelkedik, úgy a Bizottság már a 3 százalékos hiány elérése előtt is szankciókat alkalmazhatna a rosszul teljesítő tagállammal szemben.

A csoport megegyezett arról is, hogy a későbbiekben jóval nagyobb figyelmet szánnak az államadósság kérdésnek. Jelenleg sokkal inkább a költségvetési hiány szinten tartására koncentráltak a tagállamok, holott a stabilitási előírások az államadósság szintjét is szabályozzák, mely a GDP 60 százalékában van maximálva az unió Stabilitási és Növekedési Egyezménye, valamint a maastrichti konvergencia előírások szerint.

A negyedik pont értelmében a tagállamok nagyobb függetlenséget biztosítanak a nemzeti statisztikai hivataloknak adatszolgáltatás terén, és mindent megtesznek annak érdekében, hogy politikai befolyás alá ne kerüljenek ezek az intézmények.

Az Európai Tanács 2010. márciusi ülésén hozta létre ezt a munkacsoportot (Task force on economic governance) a válságrendezés javítása és a költségvetési fegyelem erősítése érdekében. A Herman Van Rompuy elnöksége alatt működő munkacsoport mind a 27 tagállam képviselőiből – többnyire a pénzügyminiszterekből – áll, továbbá tagja még Olli Rehn biztos, Jean-Claude Trichet, az Európai Központi Bank elnöke, valamint Jean-Claude Juncker, az eurocsoport elnöke.